

عنوان مقاله:

برجسته نمایی مهم ترین گروه «مرز همگویی» در گونه های زبانی شمال استان ایلام

محل انتشار:

پژوهشنامه ادبیات کردی، دوره 5، شماره 1 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 23

نویسندگان:

یاسر سنائی - کارشناس ارشد زبانشناسی، دانشگاه پیام نور تهران جنوب، ایران

آرزو نجفیان - دانشیار زبانشناسی، دانشگاه پیام نور تهران جنوب، ایران

سیف الله ملایی پاشایی - استادیار زبانشناسی، دانشگاه پیام نور تهران جنوب، ایران

علی سنائی - کارشناسی ارشد جامعه شناسی، دانشگاه کردستان، ایران

خلاصه مقاله:

پژوهش حاضر در چهارچوب گویش شناسی داده بنیاد (گویش سنجی) و با بهره از تحلیل انبوهه ی داده ها، می کوشد مهمترین گروه های «مرز همگویی» گویش های شمال استان ایلام نمایان سازد. جامعه ی آماری این پژوهش، تمامی ۱۶ دهستان از مجموع چهار شهرستان حوزه ی شمالی استان ایلام را در برمی گیرد. این پژوهش بر اساس نمونه گیری از تمامی روستاهای بیش از ۱۰۰ خانوار حوزه ی پژوهش بوده و بر این اساس و با توجه به شباهت گویشی، بعد مسافت، محدودیت های پژوهش و گویش های منحصر به فرد، از هر روستا یک نمونه گویشی تهیه شده است. ابزار مورد استفاده در این پژوهش، همان پرسش نامه ی «طرح ملی اطلس زبانی ایران» است. مبنای تحلیل این پژوهش، مجموعاً ۱۱۷ واژه و عبارت و سه جمله ی ساده، مستخرج از پرسشنامه است. روش پژوهش میدانی است. تحلیل داده های گردآوری شده به صورت آماری به انجام رسیده است. با بهره گیری از امکانات آماری بستی نرمافزاری گویش سنجی و نقشهنگاری RuG/L۰۴ پراکندگی مناطق گویشی، توزیع تنوعات آوایی، واژگانی و نحوی حوزه ی پژوهش واکاوی شد. نتایج نشان داد که سه گروه گویشی عمده ی «لکی»، «لری» و «کردی جنوبی» و مجموعاً شش زیرگروه گویشی در شمال استان ایلام وجود دارد. همچنین از تحلیل داده ها مشخص شد که یک گروه «مرز همگویی» برجسته، گونه های زبانی شمال استان ایلام را از هم متمایز می کند؛ مهم ترین عناصر این گروه عبارتند از: دو تناوب برجسته ی آوایی (تناوب همخوان /h/ و /x/ و تناوب /ʒ/ و /zʒ/)، هفت تناوب ساختوازی (شامل تلفظ واژه های بچه، پدر بزرگ، دختر، تلفظ ضمیر مشترک «خودش»، تنوعات تلفظی حرف اضافه ی «با/ همراه»، تنوعات تلفظی بن مضارع مصدر «خواستن»، پیشوند استمراری) و یک تناوب نحوی برجسته تحت عنوان (ارگتیو) می باشد.

کلمات کلیدی:

گویش سنجی، تنوع گویشی، اطلس گویشی، تحلیل انبوهه، مرز همگویی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1907521>

